

Transcripties tekstboek 3

HOOFDSTUK 1

track 1

1.

- Judith: Wat is het hier druk, hè?
- Pim: Ja, inderdaad. Maar het is altijd druk op de feestjes van Anton.
- Judith: Dat is waar. Volgens mij kennen wij elkaar nog niet.
- Pim: Dat klopt. Ik ben Pim. Ik ben een goede vriend van Anton.
- Judith: Ben jij Pim? Jij bent toch net een half jaar op reis geweest.
- Pim: Inderdaad. Dat ben ik.
- Judith: Je hebt toch door Zuid-Amerika gereisd?
- Pim: Nee, ik ben in Australië geweest.
- Judith: Oh, sorry. Het spijt me. Ik verwar je met iemand anders. Anton heeft inderdaad over je reis naar Australië verteld. Ik heb het niet goed onthouden.
- Pim: Dat geeft niets. Hoe wist je dat ik een half jaar weg ben geweest?
- Judith: Anton heeft het vaak over je.
- Pim: Echt waar? Wat leuk! Maarre, wie ben jij als ik vragen mag?
- Judith: Oh sorry, ik zal me even voorstellen. Ik ben Judith, de buurvrouw.
- Pim: Oh, ben jij Judith? Anton heeft ook over jou verteld.
- Judith: O, dat wist ik niet. Wat bijzonder.
- Pim: Jij hebt toch als reisleader gewerkt? Anton vertelde dat je gestopt bent met je werk, klopt dat?
- Judith: Ja, dat klopt. Ik heb een burn-out gehad.
- Pim: Oh, sorry. Wat vervelend voor je.
- Judith: Inderdaad. Ik was nooit meer thuis en dat beviel me niet meer. Ik voelde me altijd moe en overspannen. Het gaat nu weer beter hoor. Ik voel me weer een vrolijk en tevreden mens. Binnenkort begin ik ook weer met werken.
- Pim: Anton heeft wel eens gezegd dat hij jaloers is op jouw werk.
- Judith: Jaloers? Anton? Dat meen je niet.
- Pim: Ja, volgens mij vindt hij jouw werk leuk. Je hebt veel reizen gemaakt. En Anton houdt erg van reizen. Net als ik.
- Judith: Zie je Anton eigenlijk nog vaak?
- Pim: Nee, jammer genoeg niet zo vaak. We hebben het allebei hartstikke druk met werken. We gaan in het weekend wel eens samen sporten, maar de laatste tijd hebben we dat nauwelijks meer gedaan.
- Judith: Wat jammer!
- Pim: Ja, balen!

track 2

2.

- Tom: En dus beste collega's, wensen we Elham heel veel succes bij deze mooie, volgende stap in haar carrière! AppMax heeft veel geluk dat zij hun nieuwe senior app developer wordt. En jij Elham, hebt groot gelijk dat je deze kans met beide handen aangrijpt. Wij gaan je allemaal ontzettend missen hier bij Appfront! Op Elham!
Een vijftal collega's: Op Elham!
- Ahmed: Hartelijk gefeliciteerd met je nieuwe baan bij AppMax, Elham!
- Elham: Dank je.
- Ahmed: Senior App developer bij AppMax lijkt me een interessante en leuke functie. Je hebt echt geluk gehad.
- Tom: Elham heeft helemaal geen geluk gehad. Ze heeft ontzettend hard gewerkt om dit te bereiken. En ze heeft deze baan verdiend.
De ontwikkeling van de nieuwe app is een hele prestatie geweest. Ik moet bekennen dat ik in het begin dacht dat het een onmogelijke taak was. Maar dankzij Elhams harde werk is het gelukt. Toch, Elham?
- Elham: Nou, het was teamwork. Iedereen op de afdeling heeft me tijdens de ontwikkeling gesteund. De samenwerking met alle collega's was fantastisch. Iedereen heeft geregeld belangstelling getoond. Soms vielen de werkzaamheden tegen en duurde de ontwikkeling langer dan gepland. Jullie hebben veel geduld gehad. Het resultaat is in ieder geval positief. We hebben een geweldige nieuwe app op de markt gebracht. Een half miljoen gebruikers in de Benelux binnen een maand. Dat gebeurt tegenwoordig bijna nooit meer. Dat heeft de aandacht van AppMax getrokken. Waarschijnlijk hebben ze me daarom opgemerkt en een aanbod gedaan. Wat de reden ook is, ik ben erg dankbaar voor deze kans.
- Tom: Wij gaan je hier missen! Toch, Ahmed?
- Ahmed: Inderdaad, dat klopt.

track 3

1. de samenwerking - samenwerken
2. de ontwikkeling - ontwikkelen
3. de prestatie - presteren
4. de verwarring - verwarren
5. de teleurstelling - teleurstellen
6. de geubruiker - geubruiken
7. de opumerking - opumerken
8. de weruzaamheden - weruken
9. de funuctie - funuctioneren
10. de steun - steunen

track 4

1. Ik heb een nieuwe baan. Ik werk nu bij Appmax. Mijn collega's zijn erg aardig. Mijn taken zijn interessant. Ik ben blij met mijn werk.
2. Mijn nieuwe functie is erg interessant. Ik mag samenwerken met aardige mensen en ik moet vaak naar het buitenland reizen.

track 5

1.
Hoe wist je dat?
Dat wist ik niet.
Echt waar?
Dat meen je niet!

2.
Nee, joh!
Dat klopt niet.

3.
Dat klopt.
Inderdaad.
Dat is waar.

4.
Wat vervelend!
Wat jammer!
Balen!

5.
Wat leuk!
Wat bijzonder!

6.
..., klopt dat?
..., toch?

track 6

Mijn ouders zijn vandaag 40 jaar getrouwd.
Jij doet een cursus Nederlands, toch?
In Nederland scheiden elk jaar bijna 33000 stellen.
Haar vriend heeft met een andere vrouw gezoend.
Wist je dat Diego al 49 is?

Lied Papa

Ik heb dezelfde ogen
En ik krijg jouw trekken om mijn mond
Vroeger was ik driftig
Vroeger was jij driftig
Maar we hebben onze rust gevonden
En we zitten naast elkaar
En we zeggen niet zoveel
Voor alles wat jij doet
Heb ik hetzelfde ritueel
Papa, ik lijk steeds meer op jou
Ik heb dezelfde handen
En ik krijg jouw rimpels in mijn huid
Jij hebt jouw idee
Ik heb mijn idee
En we zwerven in gedachten
Maar we komen altijd thuis
De waarheid die je zocht
En die je nooit hebt gevonden
Ik zoek haar ook
En tevergeefs
Zolang ik leef
Want papa, ik lijk steeds meer op jou
Vroeger kon je streng zijn
En God, ik heb je soms gehaat
Maar jouw woorden
Ze liggen op mijn lippen
En ik praat nu
Zoals jij vroeger praatte
Ik heb een goddeloos geloof
En ik hou van elke vrouw
En misschien ben ik geworden
Wat jij helemaal niet wou
Maar papa, ik lijk steeds meer op jou
En jij gelooft in God
Dus jij gaat naar de Hemel
En ik geloof in niks
Dus we komen elkaar na de dood
Na de dood nooit meer tegen
Maar papa,
Ik hou steeds meer van jou
Ik heb een goddeloos geloof
En ik hou van elke vrouw
En misschien ben ik geworden
Wat jij helemaal niet wou
Maar papa, ik lijk steeds meer op jou
Ooh papa, ik hou steeds meer van jou
Ooh papa, ik lijk steeds meer op jou

HOOFDSTUK 2

-

HOOFDSTUK 3

track 7

Hallo allemaal! Wat leuk dat jullie weer kijken naar m'n nieuwste vlog. Ik sta nu in de keuken te praten, want ik ga weer wat lekkers maken. Dit keer heb ik mijn inspiratie gehaald uit Indonesië. Of nou ja, eigenlijk was ik in Deventer, haha!

Ik was gisteren op de markt in Deventer en daar rook ik iets heel lekkers. Die heerlijke geur kwam van 't kraampje met Indonesisch eten. Dat had ik eerst niet in de gaten, maar ik hoefde alleen maar mijn neus volgen, haha! En mensen, dat Indonesische eten rook echt fantastisch, dus ik moest *[nadruk op moest]* daar natuurlijk eten halen. Ik heb toen een grote portie gadogado besteld. Zo lekker! Ik zat daar echt te genieten. Er is niets beters dan verse gadogado. Dat ga ik nu dus voor jullie maken: gadogado.

Je kan veel extra kruiden en specerijen aan dit gerecht toevoegen, maar ik maak er iets simpels van. Ik heb vanochtend de boodschappen gedaan. De ingrediënten zitten nog in m'n tas. Kijk, dit hebben we nodig voor gadogado: vier eieren, wortels, sperziebonen, komkommer, pindasaus en kroepoek. Je ziet het: we hebben een lekkere combinatie van smaken: zoet, zuur en zout. Heerlijk! En kijk, met deze ingrediënten hebben we ook veel mooie verschillende kleuren: iets oranje, iets groens, ...

We hebben nog één ding nodig, want ik vind gadogado heel lekker met wat stukjes tomaat. Gelukkig heb ik altijd een paar tomaten in huis. Kijk hier voor 't raam, ze liggen lekker in de zon te rijpen. Even kijken, is deze tomaat rijp? Je kan makkelijk voelen of je de tomaten al kan eten. Is de tomaat een klein beetje zacht? Dan kun je hem eten. Ja, deze tomaten voelen goed: niet te hard en ook niet te zacht. Weet je wat? Ik snijd alvast een stukje tomaat, dan kan ik proeven. Dat is heel belangrijk, hè? Je moet altijd de ingrediënten even proeven, haha. *[hap-/eetgeluid tussen 'haha' en 'heerlijk']*

Heerlijk! Ja, deze tomaten smaken lekker zoet. Mmm. Horen jullie dat? Dat is het geluid van lekker eten, hahaha!

Oké, volgens mij kunnen we nu echt beginnen met koken. Eerst kook je de eieren, ... *[fade out]*

track 8

Wil je een stuk taart?	Ja, lekker!
Ik ga morgen op vakantie.	Wat lekker!
Ik heb tijdens m'n vakantie helemaal niks gedaan.	Wat lekker!
Ik heb vers brood bij de bakker gekocht.	Wat lekker!

Zullen we vanavond naar de bioscoop gaan?	Ja, leuk!
Ik ga morgen op vakantie.	Wat leuk!
Ik ben naar 't museum geweest.	Wat leuk!
Kijk, dit is een foto van m'n kat.	Wat leuk!

Dit is m'n nieuwe jas.	Wat mooi!
Kijk, dit schilderij heeft m'n zus gemaakt.	Wat mooi!
Ik ben geslaagd voor m'n rijexamen!	Wat fantastisch!
Ik ben vader geworden!	Wat fantastisch!

HOOFDSTUK 4

track 9

- Corné: Oké, Sjors, daar gaan we. Vraag 1. Hoe lang rookt u al?
- Sjors: Dat weet ik echt niet meer, hoor.
- Corné: Toen wij elkaar leerden kennen, rookte je al. Dus al zeker 20 jaar.
- Sjors: Toen was ik net begonnen ja. Een paar maanden eerder.
- Corné: Dan schrijf ik 21 jaar op, goed?
- Sjors: Goed.
- Corné: Vraag 2. Hoeveel rookt u gemiddeld per dag?
- Sjors: Eh, anderhalf pakje, denk ik, ongeveer. Ja, zoiets.
- Corné: En hoeveel sigaretten zitten er tegenwoordig in een pakje?
- Sjors: 19, meen ik.
- Corné: Dus dan rook je er een stuk of 30 op een dag?
- Sjors: Jee, rook ik zo veel?! Dat had ik helemaal niet in de gaten. Maar het klopt wel ja, denk ik.
- Corné: Dan vul ik 30 in, goed?
- Sjors: Ja, doe maar.
- Corné: Vraag 3. Hoe snel na het wakker worden steekt u uw eerste sigaret op?
- Sjors: Eh, meteen hè?
- Corné: Ha ha, ja, dat is het eerste wat je doet als je wakker bent!
- Sjors: Oké. Vraag 4. Tijdens welk dagdeel rookt u het meest?
- Sjors: 's Ochtends.
- Corné: Ja, 's ochtends, dat denk ik ook.
- Sjors: Zijn het nog veel vragen? Dit kan uren gaan duren zo. Ik heb straks een afspraak en ik heb geen zin om me te haasten.
- Corné: Ik zal een beetje tempo maken. Vraag 5. In welke situaties rookt u? Ik noem een situatie, en jij moet zeggen: nooit, soms, vaak of altijd. Goed?
- Sjors: Ja, kom maar op!
- Corné: Als je je verveelt.
- Sjors: Ja, altijd.
- Corné: Als je je ongelukkig voelt.
- Sjors: Ik voel me bijna nooit ongelukkig.
- Corné: Maar als je je ongelukkig voelt?
- Sjors: Ja, dan ga ik meestal wel roken, maar niet altijd.
- Corné: Oké. Als je je goed amuseert.
- Sjors: Soms.
- Corné: Als je alleen bent.
- Sjors: Vaak.
- Corné: Als je in gezelschap bent.
- Sjors: Eh, als we met z'n tweeën zijn, rook ik wel veel. Maar als er andere mensen bij zijn, op feestjes of zo, dan eigenlijk nooit.
- Corné: Zal ik dan soms invullen?
- Sjors: Ja, doe maar.
- Corné: We zijn bij vraag zes. Heb je al eerder geprobeerd om te stoppen met roken? Ja, hè?
- Sjors: Ja.
- Corné: Hoe vaak? Ik ben de tel kwijt.
- Sjors: Vier keer, denk ik. Of vijf.
- Corné: Alleen serieuze pogingen tellen mee, hoor.
- Sjors: Doe dan maar vier.
- Corné: Vraag 7. Waarom is het toen niet gelukt om definitief te stoppen?
- Sjors: Dat weet jij ook. Ik werd altijd heel chagrijnig en was heel snel geïrriteerd. We hadden continu ruzie.
- Corné: Ja, dat herinner ik me nog wel ja. Dat was niet grappig. Je ging je echt irritant gedragen, ja.
- Sjors: Ja, sorry. Ik schaam me nog steeds als ik eraan terugdenk.

Transcripties tekstboek 3

- Corné: Je had geen concentratieproblemen, toch?
Sjors: Nee, hoezo?
Corné: Die staat er ook bij als optie.
Sjors: Ah. Ik had wel problemen met m'n gewicht.
Corné: Oh ja! Je bent de laatste keer dat je stopte wel 5 kilo aangekomen, toch?
Sjors: Ja, zoiets. Vijf kilo, geloof ik ja.
Corné: Dan vul ik dat ook in. Nog iets?
Sjors: Nee, volgens mij niet.
Corné: We zijn er bijna, nog maar een paar vragen. Acht. Hoe gemotiveerd ben je nú om te stoppen?
Sjors: Heel erg!
Corné: Mooi. [...] Eh, even kijken, waar ben ik? Oh ja, hier, vraag 9. Hoe laat gaat u meestal naar bed?
Sjors: Dat wisselt. Soms om 10 uur, soms pas om 1 uur.
Corné: Ik vul wel in 'tussen 10 en 1'. Volgende vraag. Hoeveel uur slaap je gemiddeld per nacht?
Sjors: Geen idee.
Corné: Dat kunnen we uitrekenen, toch? Je staat meestal om half acht op, dus als je om 1 uur naar bed gaat, dan slaap je eh, even tellen, 6½ uur, maar als je om 10 uur naar bed gaat, dan slaap je veel meer, dan is het iets van, eh, 9½ uur. Dus gemiddeld is dat, eh, 6½ plus 9½ is 16, gedeeld door 2, is 8. Acht uur.
Sjors: Ja, maar het verschilt per nacht.
Corné: Zal ik dan 6½ tot 9½ uur invullen?
Sjors: Ja, doe maar. Zijn we nu klaar? Ik moet zo weg en ik heb geen zin om me te haasten.
Corné: Nog heel even. Verslaap jij je vaak?
Sjors: Nee, nooit. Wat heeft dat nou weer te maken met roken?
Corné: Dat weet ik ook niet. Concentreer je nou even, dan zijn we sneller klaar. Snoep je vaak?
Sjors: Nee, niet vaak, af en toe.
Corné: Drink je?
Sjors: Ja, maar niet zo veel.
Corné: Alleen nog in het weekend, toch?
Sjors: Ja, meestal alleen op vrijdagavond en zaterdagavond een paar wijntjes.
Corné: Hoeveel? Vijf, zes?
Sjors: Doe maar zes.
Corné: Vraag 14. Sport je? Die vraag kan ik wel voor je beantwoorden, ha ha. Nee. En de laatste vraag: Heb je hobby's?
Sjors: Serieus?! Vragen ze dat?
Corné: Nee, ha ha ha, dat verzin ik erbij! We zijn klaar.
Sjors: Gelukkig. Hoe laat is het nu? Ah nee, nou moet ik me toch nog haasten!

track 10

1. Ik verslaap me vaak.
2. Verslaap jij je vaak?
3. Verslaapt u zich nooit?
4. Hij verslaapt zich soms.
5. Ze verslaapt zich dagelijks.
6. We verslapen ons wel eens.
7. Jullie verslapen je te vaak!
8. Ze verslapen zich altijd.

track 11

1. wit
2. deed
3. geel
4. lig
5. in
6. leek

track 12

Ik kan me niet goed concentreren
ik weet niets meer
ik vergeet zo veel
ik vergis me steeds
ik herinner me niet eens
wat ik deze week deed

Heb jij dat ook?
dat je steeds vergeet
wat je gisteren deed
en niet meer weet
hoe je heet ...

Of zei ik dat al?

HOOFDSTUK 5

track 13

Fragment 1

Goedemorgen, u spreekt met Kim Chong.
Ik zag uw vacature en ik heb een paar vragen.
Kan ik een stage van 16 weken doen?

Fragment 2

Goedemorgen, u spreekt met Kim Chong.
Ik zag uw vacature en ik heb een paar vragen.
In de vacature lees ik dat een stage maximaal 14 weken kan duren.
Kunt u me vertellen of ik ook een stage van 16 weken kan doen?

track 14

1.

In de vacature staat dat een werkweek 32 tot 40 uur is.
Kunt u me vertellen of ik ook 20 uur per week stage kan lopen?
Ik moet namelijk ook nog lessen volgen.

2.

In de vacature lees ik dat er een animatieprogramma voor tieners is.
Weet u misschien of er ook een animatieprogramma voor kinderen tot 5 jaar is?

3.

In de vacature staat dat het vakantiepark in de buurt van Nijmegen is.
Mag ik vragen waar het vakantiepark precies is?

4.

In de vacature staat dat je in een team werkt.
Kunt u me vertellen hoeveel personen in een team werken?

5.

In de vacature lees ik dat je een begeleider vanuit TOF recreatie krijgt.
Mag ik vragen wat de functie van de begeleider in het recreatieteam is?

HOOFDSTUK 6

track 15

- Sandra: Goedemorgen, Bob. Ik ben blij dat ik je zie. Welkom bij ons. Zullen we meteen maar beginnen met de rondleiding? Het zal denk ik niet zo lang duren. Na de rondleiding zal ik je naar je werkplek brengen.
- Bob: Goedemorgen, Sandra. Ja, ik vind het ook fijn om te beginnen. Zullen we dan inderdaad meteen maar op pad gaan?
- Sandra: Ja, kom maar mee.
Kijk, hier is de balie. Alle bezoekers die hier komen, moeten zich hier melden. Iedereen krijgt een bezoekerspas, zoals je weet.
- Bob: Ja, dat klopt. Ik kreeg 'm ook bij mijn sollicitatiegesprek.
- Sandra: En dit zijn onze inkoopmedewerkers.
- Bob: Inkoop? We verkopen producten, toch? Dus wat bedoel je precies?
- Sandra: De inkopers hier speuren het internet af om de producten zo gunstig mogelijk in te kopen.
- Bob: O? Dus die prijzen verschillen heel veel?
- Sandra: Ja, per fabrikant kan de inkoopprijs erg verschillen, dus het is de moeite waard om goed te zoeken.
- Bob: Dat snap ik.
- Sandra: Hier is onze ordercentrale. Alle bestellingen en de retouren worden hier verwerkt. Je kijkt een beetje moeilijk, Bob. Begrijp je 't nog?
- Bob: Eh... nee, ik weet niet zeker of ik het helemaal begrijp, maar dat komt misschien door mijn Amerikaanse achtergrond. Wat betekent dat: retouren?
- Sandra: O, sorry, mijn fout. Ik praat vaktaal zonder het woord goed uit te leggen. De bestellingen die terugkomen noemen we retouren.
- Bob: Waarom komen die bestellingen terug?
- Sandra: Je vraagt waarom die bestellingen terugkomen? Nou, er kan iets mis zijn met het product. Of de klant heeft de bestelling toch niet nodig. Dan krijgen we de producten terug. Ik zal je zo dadelijk wel even voorstellen aan de manager, Judy Anderson. Jullie zullen waarschijnlijk veel met elkaar te maken krijgen, want deze afdeling gaat uitbreiden. Judy zal wel blij zijn met je komst, want ze zoekt meer orderopnemers. Ze is een Engelse, dus jullie zullen elkaar wel goed begrijpen.
- Bob: Dus Judy zoekt orderopnemers? Dat zijn zeker de mensen die de bestellingen verwerken. Klopt dat?
- Sandra: Jazeker. We hebben er veel nodig en daar kun jij Judy mooi bij helpen.
- Sandra: Dan gaan we nu nog even kijken bij het distributiecentrum: daar waar de producten de deur uit gaan naar de klanten. We gaan naar boven, dan kunnen we mooi zien hoe de orders verzorgd worden.
- Bob: Wat is dat voor een groot ding?
- Sandra: De orders worden automatisch uit de schappen gehaald. Dat doet dat apparaat.
- Bob: O, hoe heet dat apparaat?
- Sandra: Dat heet een ordersorteerder. Veel gaat automatisch, maar onze medewerkers controleren regelmatig de bestellingen nog wel, via steekproeven. Ze scannen de ordercode, ze zien dan wat de klant heeft besteld en vergelijken dat met de producten in de bak van de sorteerder.
- Bob: Begrijp ik nu goed dat we niet elke bestelling controleren?
- Sandra: Inderdaad, dat doen we niet. Dat kost echt te veel tijd en personeel, en onze klanten worden dan ongeduldig. Ons motto is: vandaag besteld, morgen in huis. En als je dat zegt, moet je 't waarmaken.
- Bob: Ja, dat is zo. Ik snap 't.
- Sandra: Zo, en dan is hier je werkplek op kantoor. Nou ja, jouw werkplek... Diverse medewerkers staan of zitten hier te werken aan de bureaus en achter de computers. Eigenlijk heeft niemand hier een vaste werkplek, dus jij ook niet. Een aantal medewerkers werkt soms

vanuit huis en dat zal voor jou ook wel gelden. Verder zijn de accountmanagers vaak onderweg, dus het is zonde om voor iedereen die met een computer werkt een vaste werkplek in te richten.

Nou Bob, zullen we je dan maar aan het werk zetten? Kies maar een computer uit en kijk of-ie 't doet.

Bob: O, dus ze doen 't niet altijd goed?

Sandra: Ach, je weet hoe 't is met computers, hè? Soms is er een netwerkstoring en dan ligt de boel plat.

Bob: O ja, dat ken ik. [...] Nou, deze dan maar. Even kijken, hoe werkt dat? Hoe log ik in?

Sandra: Als alles klopt, heb je een gebruikersnaam en wachtwoord van onze ict-medewerkers gekregen.

Je moet eerst je gebruikersnaam intikken, dan je wachtwoord.

Bob: Ja, hm. Ik weet niet zeker of ik dat mailtje gekregen heb. Even in mijn mail kijken. [...]

O, hier heb ik 't! Hm, hij doet 't niet. Of... o, kijk, nu doet-ie 't toch. Nou, ik geloof dat ik 't door heb.

Sandra: Mooi zo. Ik laat je nu even met rust, want ik moet je reiskostenvergoe- ding nog regelen. Je zult wel een beetje tolleren van alle informatie. Ik weet zeker dat je nu wel een kop koffie lust en daarna kun je beginnen aan de advertentie voor orderopnemers. Heb je al een afspraak met Judy gemaakt?

Bob: Nog niet, maar dat zal ik meteen doen.

Sandra: Prima. Veel plezier verder op deze eerste dag en met je nieuwe werk!

Bob: Dank je wel, Sandra.

track 16

Gina: Kijk, deze computer kun je gebruiken.

Tedros: O, mooi. Hoe werkt dat?

Gina: Je moet inloggen met je gebruikersnaam, dat is je account. Je moet eerst je account activeren. Daarna moet je een wachtwoord aanmaken. Wacht dan een kwartiertje. Daarna kun je je account gebruiken.

Tedros: Dus ik moet eerst mijn account activeren en daarna een wachtwoord aanmaken? Oké, ik snap het.

Gina: En dit is de printer. Hij werkt op je medewerkerspas.

Tedros: Hoe gaat dat precies?

Gina: Houd je medewerkerspas aan de voorkant van het apparaat. Daar zit een sensor. Die leest jouw pas.

Je hoort een piepje en dan kun je beginnen met printen. Maar je kunt met dit apparaat ook kopiëren en scannen. [...]

Hier is het bedrijfsrestaurant. Meestal kopen we wat te eten en dan gaan we lunchwandelen met de collega's.

Tedros: Lunchwandelen? Wat is dat?

Gina: Dan gaan we buiten wandelen terwijl we onze lunch opeten.

Tedros: Ah, gezellig! En nog gezond ook. Klopt het dat de lunch niet gratis is?

Gina: Inderdaad, maar het is hier niet echt duur. Gebruik je pinpas of je telefoon om contactloos te betalen.

Tedros: Mooi. Ik neem straks een broodje gezond.

track 17

1. Hoe werkt dit apparaat?

2. Dus ik moet eerst dit doen. Klopt dat?

3. Dus ik moet éérst dit doen en daarna moet ik dat doen? Of niet?

4. Klopt het dat ik eerst dit moet doen en dan dat?

5. Ja, dat klopt.

track 18

1. Snap je 't?
2. Ik snap 't.
3. Ik snap 't niet.
4. Begrijp je 't niet?
5. Ik begrijp 't wel.
6. Ik begrijp 't niet.
7. Kijk, 'n mooie vogel. Zie je 'm?
8. Ik zie 'm.
9. Ik zie 'm niet.
10. Wat 'n mooi geluid. Hoor je 't?
11. Ik hoor 't.
12. Ik hoor 't niet.
13. Heb je 't door?
14. Ik heb 't door.
15. Ik heb 't niet door.
16. Doet ie het niet?
17. Hij doet 't wel.
18. Hij doet 't inderdaad niet.

track 19

- 1a. Als het koud is, moet je je jas aandoen.
- 1b. Je moet je jas aandoen, als het koud is.
- 1c. Als het koud is, je moet je jas aandoen.
- 2a. Je kunt je diploma halen, als je heel hard werkt.
- 2b. Als je heel hard werkt, je kunt je diploma halen.
- 2c. Als je heel hard werkt, kun je je diploma halen.
- 3a. Als alles klopt, je hebt een gebruikersnaam en wachtwoord gekregen.
- 3b. Als alles klopt, heb je een gebruikersnaam en wachtwoord gekregen.
- 3c. Je hebt een gebruikersnaam en wachtwoord gekregen, als alles klopt.
- 4a. Als ik mijn bril opzet, ik kan alles goed lezen.
- 4b. Als ik mijn bril opzet, kan ik alles goed lezen.
- 4c. Ik kan alles goed lezen, als ik mijn bril opzet.

HOOFDSTUK 7

-

HOOFDSTUK 8

track 20

- Hedy Goedemiddag, ICT-helpdesk, met Hedy.
Dara Goedemiddag, u spreekt met Dara Vos.
Hedy Dag meneer Vos. Waarmee kan ik u helpen?
Dara Mijn e-mail doet 't niet!
Hedy Hebt u de computer al een keer uitgezet en weer opnieuw aangezet?
Dara Ja natuurlijk, dat is altijd het eerste wat ik doe als iets het weer eens niet doet.
Hedy Eens even kijken... Krijgt u, zodra uw e-mail is opgestart, een foutmelding of start het programma helemaal niet op?
Dara Dat wel, maar er verschijnt steeds een foutmelding, iets van 'kan server niet vinden' of zo.
Hedy Hebt u iets veranderd aan de instellingen van uw programma?
Dara Nee, sinds ik hier werk, heb ik nog nooit iets veranderd.
Hedy Oké, laten we eens kijken. Zit u nu achter uw computer?
Dara Ja, zeg maar wat ik moet doen.
Hedy Staat uw computer nu aan?
Dara Ja.
Hedy Goed. Start het e-mailprogramma maar op.
Dara Dat heb ik al gedaan.
Hedy Oké, klik dan eerst op 'extra' en kies daarna 'accountinstellingen'.
Dara Even kijken... waar staat dat... 'extra'. O, hier! En dan 'accountinstellingen', toch?
Hedy Ja, dat klopt. Zodra het scherm zichtbaar is, gaan we naar stap 3. U klikt aan de linkerkant op 'serverinstellingen'.
Dara Ja, oké, dat heb ik gedaan.
Hedy En dan controleert u vervolgens of bij servernaam 'Claus-lyceum.nl' is ingevuld.
Dara Ja, dat staat er.
Hedy Oké, dat is mooi. En hebt u een vinkje staan bij 'beveiligde authenticatie gebruiken'?
Dara Eh, sorry, ik begrijp niet wat u bedoelt.
Hedy Staat er een vinkje? Dat is een symbool, net als de letter V.
Dara En waar moet dat vinkje staan?
Hedy Bij 'beveiligde authenticatie gebruiken'. Dat staat onder 'beveiligingsinstellingen'.
Dara O juist ja, nu zie ik het! Daar staat inderdaad geen vinkje.
Hedy Klik maar op dat hokje om die optie aan te vinken, want zolang dat vinkje er niet staat, werkt het niet.
Dara Oké. En wat moet ik nu doen?
Hedy Klik op 'OK' en sluit het programma maar af.
Dara En dan werkt het weer?
Hedy Ja, zodra het programma weer opnieuw is opgestart, kunt u weer bij uw mail.
Dara Ah, heel fijn! En wat was nou de reden dat die ene optie niet was aangevinkt?
Hedy Ik heb geen flauw idee! Er is gisteren een nieuwe update geïnstalleerd op alle schoolcomputers, dus misschien is daar iets mis gegaan. Of misschien was er een storing.
Dara Nou, gelukkig ben ik niet de enige die dat heeft, haha! Ik heb trouwens nog een heel andere vraag: ik heb af en toe problemen met mijn muis. Soms doet 'ie het niet goed.
Hedy: Is de muis wel goed aangesloten op de computer? Zit de stekker in het stopcontact?
Dara: Eeh...

Hedy: Of is het een draadloze muis?
Dara: Ja, mijn muis heeft geen snoer, dus het is een draadloze muis. Het kan dus niet aan de stekker of het stopcontact liggen.
Hedy: Als ik u was, zou ik de onderkant van de muis even goed schoonmaken.
Dara: Ja, dat klinkt logisch. Goed, ik zal hem eens proberen schoon te maken. En anders bel ik jullie helpdesk wel weer. In ieder geval bedankt voor de hulp!
Hedy Heel graag gedaan hoor. En een fijne dag nog!

track 21

A

Waarom doet de computer het niet?
Wat betekent het woord *authenticatie*?
Wanneer kan ik de helpdesk bellen?
Hoe kom ik bij de instellingen?

B

Ik heb geen flauw idee!
Ik zou het niet weten!
Dat weet ik niet!
Weet ik veel!

track 22

1.

- John: Hee Thijs, goed dat ik je zie. Kun je me misschien even helpen?
Thijs: Ja hoor. Wat is het probleem?
John: Ik wil een cappuccino, maar de koffieautomaat doet 't niet. Kijk maar.
Thijs: Oh, ik zie het al. Je doet 't niet in de juiste volgorde. Druk eerst op de knop 'koffie', druk dan op de knop 'speciaal', kijk zo, en dan druk je op het knopje voor 'cappuccino'.
John: Aha, nu snap ik het! Bedankt voor je hulp!
Thijs: Graag gedaan hoor!

2.

- Klantenservice: Goedemiddag, De Ochtendkrant-klantenservice. Waarmee kan ik u helpen?
Marjolein: Goedemiddag, met Marjolein de Groot. Ik heb een abonnement op jullie ochtendkrant en ik heb nu al drie keer de krant niet ontvangen.
Klantenservice: O, dat is vervelend voor u. Ik kijk even in ons systeem.
Momentje. Hm, mevrouw De Groot, daar was ik weer. Ik zie hier staan dat de krant wel telkens is verwerkt door het postbedrijf. Wij kunnen dus verder niets voor u doen, helaas.
Marjolein: Nou ja, maar wat moet ik dan doen? Ik betaal voor een krant, maar ik krijg hem steeds niet!
Klantenservice: Ik begrijp dat het vervelend is. U kunt het beste zelf contact opnemen met het postbedrijf. Zij kunnen controleren wie uw postbode is en dus wie er verantwoordelijk is voor uw krant.
Marjolein: Nou, oké, dan doe ik dat maar. Dag hoor.

3.

Welkom bij de workshop 'Grootmoeders appeltaart bakken'. Vandaag ga ik u leren hoe u een overheerlijke appeltaart bakt. Leg alle ingrediënten klaar op het aanrecht. Begin met het schillen van de appels. Verwijder het klokhuis en snijd vervolgens de appels in stukjes van ongeveer één tot twee centimeter. Voeg een beetje suiker en kaneel toe. Pak dan de boter en ...

4.

- Nikos: Sandy, had je niet om half drie een afspraak in de stad?
Sandy: Ja, hoezo?
Nikos: Als ik jou was, zou ik maar snel gaan, want het is al kwart over twee!
Sandy: O nee, echt?! Ik ben helemaal de tijd vergeten! Dan ga ik meteen. Tot snel!
Nikos: Haha, tot later!

5.

- Astrid: Hoi Tuan, alles goed? Je ziet er een beetje gespannen uit.
Tuan: Hee Astrid. Ja, ik moet straks een presentatie geven over mijn project, maar ik ben zo zenuwachtig! Wat nou als ik mijn tekst vergeet? Of als ik de vragen niet kan beantwoorden?
Astrid: Ik zou me geen zorgen maken. Jij bent altijd zo goed voorbereid. Dat komt wel goed. Als ik jou was, zou ik nu een lekker kopje thee drinken en dan kun je daarna ontspannen je presentatie geven.
Tuan: Dat zal ik doen. Ik hoop maar dat alles goed gaat...

track 23

1. opstarten
2. proberen
3. storing
4. hokje
5. opnieuw
6. stopcontact
7. draadloos
8. logisch

track 24

1. Je kunt het beste de computer opnieuw opstarten.
2. Dat heb ik al geprobeerd.
3. Controleer of de stekker in het stopcontact zit.
4. Ja, dat is nogal logisch!

track 25

- Doet 'ie 't? Nee, hij doet 't niet.
Doet 'ie 't? Nee, hij doet 't nog steeds niet.
Doet 'ie 't nu? Ja, hij doet 't!
Doet 'ie 't nu? Ja, nu doet 'ie 't!

track 26

- Doet 'ie 't? Nee, hij doet 't niet.
Doet 'ie 't? Nee, hij doet 't nog steeds niet.
Doet 'ie 't nu? Ja, hij doet 't!
Doet 'ie 't nu? Ja, nu doet 'ie 't!

HOOFDSTUK 9

track 27

- Miriam: Ben je weleens in Maastricht geweest?
Petra: Jazeker. Ik vind het een heel mooie, oude stad.
Miriam: Mooier dan Eindhoven?
Petra: Veel mooier. En ik vind Maastricht ook veel gezelliger dan Eindhoven.
Miriam: Waarom?
Petra: Nou, Maastricht is natuurlijk een veel oudere stad dan Eindhoven. Je kunt fijn winkelen en uitgaan in die leuke, oude straatjes. Maastricht is sfeervoller dan Eindhoven.
Miriam: Nou, ik vind die straatjes helemaal niet zo leuk. Ik vind ze een beetje te smal. Ik heb liever wat meer ruimte om te winkelen. En in Eindhoven zijn de straten modern en breed. Dat vind ik veel fijner.
Petra: Nou, dan ga ik liever naar Rotterdam, want dat is de modernste stad van het land en Rotterdam heeft veel mooiere winkels dan Eindhoven. En wat er allemaal te zien en te doen is! De Erasmusbrug, de Oude Maashaven, museum De Kunsthall...
Miriam: Ja, dat is wel waar. Zullen we daar dan binnenkort weer eens naartoe gaan?
Petra: Dat lijkt me een heel goed idee. Dan ga ik meteen een nieuwe bril uitzoeken bij een opticien. En misschien ook een zonnebril. Ik draag nu contactlenzen, maar die bevallen me niet.
Miriam: Afsgesproken!

track 28

1. Ik vind terrasjes leuk.
2. Ik vind contactlenzen fijn.
3. Ik vind dit museum mooi.
4. Ik vind oude havens prachtig.
5. Ik vind terrasjes gezelliger dan school.
6. Ik vind lenzen fijner dan een bril.
7. Ik vind oude steegjes leuker dan brede winkelstraten.
8. Ik vind oude havens mooier dan moderne havens.
9. Ik vind wandelen het leukst.
10. Ik vind boetiekjes het gezelligst.
11. Ik vind kleine boekhandels het prettigst.
12. Ik vind winkelen net zo leuk als lezen.
13. Ik vind geschiedenis net zo saai als rekenen.
14. Ik vind grote winkels niet zo prettig als kleine.
15. Ik vind een zonnebril niet zo fijn.
16. Ik draag het liefste helemaal geen bril.

HOOFDSTUK 10

-

HOOFDSTUK 11

-

HOOFDSTUK 12

track 29

A - Keuzemenu

Stem keuzemenu 1: Goedendag, u bent verbonden met huisartsenpraktijk 'De Waard'. Voor een spoed-geval: toets 1. Voor een herhaalrecept: toets 2. Wilt u een van de assistenten spreken: toets 3.

Stem keuzemenu 1: Spreek voor een herhaalrecept duidelijk uw naam, uw geboortedatum, het geneesmiddel en de naam van de apotheek in waar u staat ingeschreven. Het geneesmiddel ligt daar binnen één werkdag voor u klaar.

B - Keuzemenu

Stem keuzemenu 2: Welkom bij uw gemeente. U krijgt nu eerst een keuzemenu te horen. Als u geen keuze maakt, wordt de verbinding automatisch verbroken.
Voor het aanvragen of verlengen van een paspoort, identiteitskaart of rijbewijs: kies 1.
Voor vragen over of het aanvragen van vergunningen: kies 2.
Voor vragen over gft-, plastic-, restafval en overig afval kunt u rechtstreeks bellen met het afvalbedrijf: 026 319 64 68.
Voor alle overige vragen: kies 3.

C - Keuzemenu

Stem keuzemenu 3: Goedendag, u bent verbonden met de servicedesk van Telplus. Om u sneller van dienst te zijn laten we u nu eerst een keuzemenu horen. Voor het melden van een storing: toets 1.
Voor een vraag over uw rekening: toets 2. Voor een vraag over mobiele telefonie: toets 3.
Voor alle overige zaken: blijft u aan de lijn. U wordt zo spoedig mogelijk geholpen.

Stem keuzemenu 3: Al onze medewerkers zijn momenteel in gesprek. Een ogenblik geduld alstublieft. U wordt zo spoedig mogelijk geholpen. Houd uw klantnummer bij de hand. U vindt uw klantnummer op uw rekening of bij mijntelplus op onze website: telplus.com.

Stem keuzemenu 3: Wist u dat u het antwoord op veel van uw vragen ook op onze website kunt vinden? Kijk op telplus.com.

track 30

C – Gesprek met medewerker

- Robert: Goedemorgen, servicedesk Telplus, met Robert Trip. Waarmee kan ik u helpen?
- Lydia: Goedemorgen, met Lydia Bannink. Mag ik Pieter van Dalen spreken? Ik heb hem als contactpersoon gekregen in verband met de aanleg van glasvezel in onze wijk. Hij zei dat ik het beste naar hem kon vragen.
- Robert: Die is er vandaag niet. Hij is er morgen wel. Kan ik hem een boodschap doorgeven?
- Lydia: Nee, daar gaat het me niet om. Maar misschien kunt u me ook helpen? Ik heb jullie een paar maanden terug laten weten dat ik graag glasvezel wil. Ik vind het heel fijn dat het aangelegd wordt, maar ik heb al een hele tijd niets meer van jullie gehoord en ik wil graag weten hoe het ermee staat. Weet u of de aansluiting van de kabel al gepland is? En weet u misschien hoelang het nog gaat duren voordat ik mijn supersnelle internet kan gaan gebruiken? Ik ben zo benieuwd!
- Robert: Dat kan ik me voorstellen, mevrouw. Wat is uw postcode?
- Lydia: 7411 ZN.
- Robert: En uw klantnummer?
- Lydia: 64372.
- Robert: Ik zie hier dat u zich inderdaad hebt opgegeven voor het glasvezel- netwerk. Wat vreemd. Dat is toch al wel een paar maanden geleden. Ik ga even informeren bij een collega hoe het ermee staat. Hebt u een momentje?
- Lydia: Jazeker.
- Robert: Hallo mevrouw, bedankt voor het wachten. Tja. Dat is pech hebben. Ik ben bang dat het nog even gaat duren. Ik hoor van mijn collega dat er een probleem in de centrale in uw stad is. Het aansluiten van uw glasvezelkabel is uitgesteld, want het is nog niet bekend wanneer het probleem in de centrale opgelost is.
- Lydia: O, wat vervelend. Dus u kunt niet zeggen hoelang dit nog gaat duren? Robert: Nee mevrouw, het spijt me.
- Lydia: Dus ik krijg nog steeds geen supersnel internet en dat kan nog wel maanden duren?
- Robert: We weten het niet mevrouw, het spijt me. Maar één ding is zeker. We gaan het oplossen, mevrouw! Want dat doen we altijd.
- Lydia: Nou, ik vraag me af of het wel gaat lukken. Maar ja, laten we het hopen...
- Robert: We doen ons best, mevrouw. Hebt u nog andere vragen?
- Lydia: Nee, dank u wel voor de informatie. Ik zou het fijn vinden als jullie me even laten weten wanneer het probleem is opgelost.
- Robert: Dat spreekt vanzelf, mevrouw. Maar als ik u was, zou ik ook af en toe zelf met ons bellen. Dan weet u altijd hoever we met het oplossen van het probleem zijn.
- Lydia: Fijn, dat doe ik. O ja, nog even dit. Met wie heb ik nu gesproken?
- Robert: Met Robert Trip.
- Lydia: Goed, dat noteer ik nog even. Het is fijn om te weten met wie je te maken hebt als klant. En het is ook handig voor een volgende keer als ik met u wil bellen. Dank u wel voor uw moeite.
- Robert: Graag gedaan, mevrouw en nog een fijne dag verder.
- Lydia: Dank u wel, u ook.

HOOFDSTUK 13

track 31

Hoi, ik ben Matis. Ik ben 17 en ik kom uit Letland.

Ik ben een jaar geleden naar Nederland gekomen omdat mijn moeder hier een baan heeft. Zij heeft namelijk een Nederlandse vriend. We wonen in Hensbroek. Hensbroek is een mooi dorp dat in Noord-Holland ligt.

Ik zal vandaag wat vertellen over Letland.

Letland is een land in Noordoost-Europa. Het ligt aan de Oostzee. Het land is anderhalf keer zo groot als Nederland. Er zijn geen bergen. Er zijn wel veel bossen en er is veel water. Letland is een dunbevolkt land. Daarin verschilt het echt van Nederland. Er wonen maar 2 miljoen mensen. De meeste mensen wonen in een stad. Riga is de hoofdstad. Met 700.000 inwoners is Riga een van de grootste steden van Noord-Europa. Het heeft een oud centrum dat heel mooi is. Het heeft ook een grote haven en veel industrie.

Letland is sinds 1918 een republiek. Het is een democratie. De president wordt elke vier jaar door het parlement gekozen. In 2003 kwam Letland bij de Europese Unie. In 2007 was er een grote economische crisis. Met hulp van de Europese Unie is het beter geworden. Sinds 2014 wordt in Letland met de euro betaald.

Vroeger werkten de meesten Letten in de landbouw. Later werd ook de industrie belangrijk. Steeds meer mensen gingen in fabrieken werken.

Er is helaas veel werkloosheid.

track 32

Hoi allemaal, ik ben Takura. Ik ben 21 en ik kom oorspronkelijk uit Zimbabwe, maar ik heb van mijn twaalfde tot mijn vijftiende met mijn moeder in Dubai gewoond.

Ik woon nu bijna twee jaar in Nederland. In woon in Enkhuizen met mijn moeder, mijn stiefvader en mijn broer. Mijn stiefvader is Nederlander. Mijn moeder heeft hem 4 jaar geleden in Dubai ontmoet. Ze werkten daar allebei.

Ik zal vandaag vertellen over Zimbabwe want dat land ken ik beter dan de Verenigde Arabische Emiraten.

Zimbabwe ligt in Afrika. De hoofdstad van Zimbabwe is Harare. Er wonen ongeveer 17 miljoen mensen in het land. De inwonersaantallen van Nederland en Zimbabwe verschillen niet zo veel. Zimbabwe is wel 9,5 keer zo groot als Nederland. Buurlanden zijn Zambia, Zuid-Afrika, Botswana en Mozambique. Misschien ken je de Limpopo rivier die de natuurlijke grens met Zuid-Afrika is. Zimbabwe heeft veel natuurlijke grondstoffen die veel geld waard zijn, zoals goud en diamanten.

Zimbabwe is sinds 1980 een onafhankelijke republiek. In 1987 riep Robert Mugabe zichzelf uit tot president. Toen begon zijn dictatuur. De president en zijn regering werden rijk. Het land werd arm. Tot 2000 exporteerde Zimbabwe veel voedsel. Men noemde het land de graanschuur van Afrika. Door een nieuw landbouwbeleid van de regering ging het echter steeds slechter met de landbouw. De werkloosheid in

Zimbabwe steeg toen tot bijna 85%. De helft van de bevolking had voedselhulp nodig om te overleven. Duizenden Zimbabweanen vluchtten voor de werkloosheid en de honger. In 2017 nam het leger de macht over. Ik woonde toen al met mijn moeder in Dubai en heb dat niet meegemaakt.

track 33

Ik zie zeker verschillen tussen Nederland en Letland.

Nederland is dichtbevolkt. Letland is dunbevolkt.

In Nederland is sport heel populair. In Letland is dat minder populair. Ik houd van sport. Hoe meer ik kan sporten, hoe beter.

Ik vind ook dat Nederlanders sociaal zijn en makkelijk contact maken.

Ze praten veel. Daar moest ik eerst aan wennen want in Letland praat je alleen met vrienden.

Er zijn ook overeenkomsten.

Ik vind het eten in Nederland niet anders dan in Letland. Gelukkig maar.

track 34

Ik zal proberen een vergelijking tussen Nederland en Zimbabwe te maken.

Nederlanders zijn erg direct. Je kunt hier over alles praten, zelfs over seks of politiek. Je mag gewoon kritiek hebben op je leider of de regering. Dat is voor mij heel vreemd. Dat doe je in Zimbabwe niet. Het lijkt ook wel of bij de meeste Nederlanders de gordijnen 's avonds altijd open zijn. Dat is volgens mij heel raar. Waarom? Dat zie je in Zimbabwe nooit.

Maar veel in Nederland voelt juist heel goed. Zowel Nederland als Zimbabwe zijn mooie landen met mooie mensen. Als ik kennismaak met Nederlanders, voel ik me erg welkom. Ik voel me geaccepteerd. Daarom vier ik ook graag Koningsdag. Dat is een feest dat voor Nederlanders belangrijk is en dus ook voor mij. Koningin Máxima is mijn voorbeeld. Zij komt ook uit het buitenland, net als ik. Een buitenlander kan gewoon succes hebben in Nederland.

Ook al zijn Nederlanders direct, je moet wel op je woorden letten. Je kunt niet alle woorden meer gebruiken. Dan worden mensen boos. Ik zei net buitenlander maar ik moet eigenlijk nieuwkomer zeggen. Enerzijds kun je dat overdreven noemen. Anderzijds is het goed om op te letten want met woorden kun je mensen echt beledigen. Hierin lijken de landen op elkaar.

Dat vind ik in ieder geval. In Zimbabwe proberen de meeste mensen ook om elkaar niet te beledigen.

Ook daar moet je oppassen welke woorden je gebruikt. Mijn moeder denkt daar trouwens heel anders over.

track 35

Japan is een land dat ligt in de Grote Oceaan. Het is eigenlijk een eilandengroep die bestaat uit meer dan 6800 eilanden. De grootste vier eilanden beslaan bijna 97% van de totale oppervlakte die 377.930 km² is. De grote eilanden zijn inmiddels via bruggen en tunnels met elkaar verbonden. De kleinere eilanden zijn meestal per boot en soms per vliegtuig bereikbaar. Japan ligt in Azië. De hoofdstad en grootste stad van het land is Tokio. Het land ligt ten oosten van China, Zuid-Korea en Noord-Korea. Ten noorden van Japan ligt Rusland en ten zuiden van Japan bevindt zich Taiwan. Japan is het enige keizerrijk van de wereld. Hoewel de keizer het hoofd van het land is, heeft hij tegenwoordig weinig macht. Japan is dan ook een parlementaire monarchie met een minister-president als politiek leider. Het grootste gedeelte van Japan bestaat uit bergen. De hoogste berg daarvan is de Fuji met een hoogte van 3776 meter. De Fuji is eigenlijk een slapende vulkaan en speelt een grote rol in de Japanse cultuur. De Japanners vinden de berg heilig. Het Japanse landschap is vrij uniek. Het bestaat grotendeels uit besneeuwde, steile bergen, bossen, water en kleine, vruchtbare akkers. Japan heeft veel korte rivieren. De langste rivier, de Shinano, is slechts 367 kilometer lang. Slechts 11% van het land is bedekt met steden. Japan telt echter ongeveer 127 miljoen inwoners. Met meer dan 330 inwoners per km² is Japan één van de dichtstbevolkte landen ter wereld maar het zijn vooral de steden die zo druk zijn.

track 36

Argentinië is een land dat in Zuid-Amerika ligt. Ten noorden van Argentinië liggen Bolivia, Paraguay en Brazilië. Andere buurlanden zijn Uruguay en Chili. In het oosten ligt de Atlantische Oceaan. De hoofdstad van Argentinië is Buenos Aires. Argentinië is na Brazilië het grootste land in Zuid-Amerika. Argentinië is 70 keer zo groot als Nederland. Het land is namelijk ruim 2.780.000 km². Argentinië heeft ongeveer 3 keer zoveel inwoners als Nederland. Argentinië kun je in drie delen verdelen. In het noorden ligt de Pampa. Dit is een vruchtbaar landschap. Daarom vind je er veel boerderijen. In het zuiden ligt Patagonië. De rivier de Colorado vormt de grens tussen de Pampa en Patagonië. Hier vind je veel natuur. Ten westen van Patagonië ligt het Andesgebergte. De hoogste berg in Argentinië is 6961 meter hoog. De officiële taal van Argentinië is het Spaans omdat de Spanjaarden Argentinië hebben ontdekt. Daardoor zijn er veel Spanjaarden in Argentinië gaan wonen.

Argentinië is verdeeld in 23 provincies. Elke provincie heeft een hoofdstad. De provincies van Argentinië zijn weer verdeeld in departementen. In Argentinië zijn er in totaal 376 departementen. Argentinië is een republiek. De president en vicepresident van Argentinië worden om de 4 jaar gekozen. Ze mogen maximaal 8 jaar regeren. Daarna moeten ze 4 jaar wachten en dan mogen ze weer meedoen met de verkiezingen. De president kiest de ministers. Het parlement controleert de president en de ministers. Het parlement bestaat uit twee delen, de Senaat en het Huis van Afgevaardigden.

HOOFDSTUK 14

track 37

Bericht 1

Bij een inbraak in het museum Singer Laren is vannacht een schilderij van de beroemde kunstenaar Vincent van Gogh gestolen. Dat heeft het museum bekendgemaakt.

Het gaat om het werk Lentetuin uit 1884. Het Singer Laren museum heeft het werk van 25 bij 57 centimeter geleend van het Groninger Museum.

De inbrekers kwamen rond 03.15 uur binnen. Het inbraakalarm ging af, maar de daders waren al weg toen de politie aankwam.

Het schilderij van Van Gogh zou het enige schilderij zijn geweest dat de dieven vannacht in Laren hebben meegenomen.

track 38

Bericht 2

Aan de Nederlandse grenzen zijn vorig jaar 1487 valse reisdocumenten onderschept. Bijna 80 procent daarvan werd gevonden op luchthavens, de rest aan de grens met België en Duitsland of aan de zee grenzen. Het aantal valse documenten schommelt sinds 2009 tussen de 1163 en 1567. Afgelopen jaar waren het er 49 meer dan het jaar ervoor.

Dat blijkt uit het jaarverslag van de Koninklijke Marechaussee over 2019. De vervalsingen worden steeds beter. Daarom moet de marechaussee steeds meer specialisten inzetten.

track 39

Bericht 3

Bij een woningbrand in Tilburg zijn gisteravond een dode en een gewonde gevallen, meldt de politie. Een tweede slachtoffer van de brand in het rijtjeshuis aan de Damweg is met onbekende verwondingen naar het ziekenhuis gebracht. De identiteit van de slachtoffers is nog onbekend.

De brandweer had de brand snel onder controle en kon beide slachtoffers nog wel uit het huis halen, maar een van de twee was al overleden.

Volgens bureaus zouden er nog meer mensen in het huis aanwezig zijn geweest. Zij konden waarschijnlijk op tijd vluchten. De oorzaak van de brand, die mogelijk is ontstaan op de zolder van het huis, is nog onduidelijk.

track 40

Bericht 4

Bij de rechtbank in Almelo zijn zes verdachten veroordeeld tot celstraffen tot vijfeneenhalf jaar voor hun rol in een internationale btw-fraude. De rechter achtte vijf van hen schuldig aan belastingfraude en deelname aan een criminele organisatie. De rechtbank zou een zesde verdachte hebben vrijgesproken. De verdachten maakten misbruik van belastingregels tussen EU-lidstaten. Op papier verkochten ze voor ongeveer een half miljard euro aan computerchips, mobiele telefoons en tablets in Europa.

In werkelijkheid leverden zij deze producten niet maar vroegen zij wel btw terug, ten onrechte. Jaarlijks lopen EU-landen door dit soort fraude ongeveer 50 miljard euro aan btw mis.

track 41

Bericht 5

In het Oostenrijkse Lech was vanochtend het jaarlijkse persmoment van de koninklijke familie op hun wintersportvakantie. Koning Willem-Alexander, koningin Máxima en hun drie dochters verschenen rond 9.30 uur voor de tientallen cameramensen en fotografen.

Het moment voor de media tijdens de skivakantie is traditie. Na de traditionele fotosessie laat de pers de koninklijke familie met rust gedurende de rest van hun skivakantie. Media die zich niet aan de afspraak houden, worden niet meer uitgenodigd voor het jaarlijkse persmoment. RTL Boulevard was dit jaar niet welkom.

track 42

Bericht 1

Vanaf 1 juli 2021 is het zo ver. Er komt 15 eurocent statiegeld op alle plastic flesjes onder 1 liter. Op dit moment is er alleen statiegeld op plastic flesjes van een liter of meer.

Consumenten betalen in de supermarkt of bij het tankstation iets meer voor een flesje cola of water maar krijgen de extra betaalde 15 cent weer terug als men het flesje na gebruik weer inlevert. Met het statiegeld op kleine plastic flesjes hoopt staatssecretaris Van Veldhoven de hoeveelheid zwerfafval te verminderen.

Veel consumenten reageren positief op deze maatregel.

Uit een onderzoek van de Consumentenbond begin 2018 bleek dat 84 procent van de ondervraagde consumenten voorstander was van het uitbreiden van statiegeld naar kleine plastic flesjes.

De verpakkingsindustrie is altijd tegen statiegeld op kleine plastic flesjes

geweest. Volgens een onderzoek dat is uitgevoerd in opdracht van de industrie kan het de industrie 154 miljoen euro gaan kosten.

track 43

Bericht 2

Zo'n 300 Duitse brandweerlieden helpen vandaag bij het blussen van de natuurbrand in Nationaal Park De Meinweg in Limburg in de buurt van het dorp Herkenbosch. De brandweermannen en -vrouwen komen uit Düsseldorf,

Duisburg en andere steden en dorpen net over de grens.

De brandweerlieden helpen met het zoeken naar smeulende brandresten. Bij het zoeken maken ze gebruik van opnames die een helikopter met een warmtebeeldcamera vanmorgen heeft gemaakt.

De brand werd gisteren onder controle gebracht, onder andere met blushelikopters.

De 4200 inwoners van het dorp Herkenbosch die dinsdag hun huis uit moesten, mochten vanochtend weer naar huis.

track 44

Bericht 3

Goed nieuws vanuit Ouwehands Dierenpark in Rhenen. Pandavrouwtje Wu Wen is waarschijnlijk in verwachting. De panda's die in 2017 uit China in de dierentuin van Rhenen aankwamen, hebben afgelopen januari gepaard en nu lijkt Wu Wen, het pandavrouwtje, zich te installeren in de kraamkamer in het pandaverblijf.

Zwangerschap bij reuzenpanda's is erg bijzonder; vrouwtjes zijn maar eens per jaar twee dagen vruchtbaar en het is maar afwachten of het mannetje in die korte periode met haar wil paren. Een panda is maar kort zwanger, maximaal 5,5 maand. De buik van een zwanger vrouwtje groeit nauwelijks want het jong wordt piepklein geboren. Het is dus moeilijk te zien of een panda zwanger is.

De rust in de dierentuin, die sinds begin maart gesloten is voor het publiek vanwege het coronavirus, kan positief hebben gewerkt voor de zwangerschap, zegt pandaspecialist Kok. Het is bekend dat panda's gevoelig zijn voor geluid. In hun natuurlijke leefgebied in China, boven 1500 meter, is er ook niet zo veel lawaai.

HOOFDSTUK 15

track 45

1. zeventien procent
2. percentage
3. twee derde
4. negentienjarigen
5. drie kwart
6. afnemen
7. cijfer
8. periode
9. kwartaal
10. volwassenen
11. jongeren
12. ouderen
13. negentienvijftig
14. tweeduizendennegentien
15. vergelijking
16. hoogstens

track 46

1. De grafiek gaat over CO2-uitstoot.
2. De grafiek gaat over het gebruik van alcohol.
3. De grafiek gaat over de verkoop van boeken.
4. We zien de uitstoot bij verschillende soorten bedrijven.
5. We zien het alcoholgebruik bij verschillende leeftijdsgroepen.
6. We zien de boekverkoop in verschillende jaren.
7. Het valt me op dat de verschillen groot zijn.
8. Het valt me op dat het verschil tussen jongeren en ouderen groot is.
9. Het valt me op dat mannen meer drinken dan vrouwen.
10. Conclusie: ...

HOOFDSTUK 16

track 47

- Roy: ... dus zondagochtend heb ik lekker lang uitgeslapen en de rest van de dag helemaal niks meer gedaan.
- Amber: Ja, snap ik. Na zo'n feest op zaterdag heb je je rust wel nodig.
- Sven: Dat is waar, ja, zeker Roy.
- Roy: Haha ja. Ik ben normaal niet zo'n feestbeest...
- Sven: Maar mooi dat het verjaardagsfeest van je vrouw zo'n succes was! En hoe was jouw weekend, Amber? Ook nog wat leuks gedaan?
- Amber: Nee, niet echt. Nou ja, je weet wel. Gewoon een beetje thuis wat klussen: schoonmaken, opruimen, een beetje tuinieren... Ik heb nog een hele tijd staan kletsen met m'n buurman. Die houdt wel van praten en hij weet alles van de buurt! Hij vertelde dat onze buurvrouw van nummer 23 de tuinkabouter van nummer 25 heeft gestolen, haha!
- Sven: Echt waar?
- Roy: Dat meen je niet! Waarom zou je zoiets doen?
- Amber: Kennelijk was de buurvrouw van nummer 23 boos op de burens van nummer 25, vanwege geluidsoverlast of zo. Dus ze wilde hen straffen.
- Roy: Haha, wauw, het zal je buurvrouw maar zijn!
- Amber: Haha! Gelukkig is ze tegen mij heel aardig. En Sven, heb jij een goed weekend gehad?
- Sven: Nou, niet echt. Het begon goed, want ik had een nieuwe fiets gekocht zaterdagochtend.
- Roy: Wat leuk!
- Sven: Ja, maar nu komt het: ik was lekker een rondje aan het fietsen op m'n nieuwe fiets, toen er ineens een motorrijder heel hard voorbij kwam scheuren. Ik schrok daar zo van, dat ik in de berm kwam en van mijn fiets viel. En nu moet er een nieuw wiel in m'n fiets, want dat stond helemaal scheef na de val.
- Amber: O nee, wat erg!
- Roy: Wat jammer van je fiets! En hoe gaat het met jou? Niks gebroken?
- Sven: Nee, ik heb gelukkig niks.
- Amber: Gelukkig maar!
- Roy: Mooi zo.

track 48

- Guus: Pfff, dat college duurde lang zeg. Ik heb nu wel zin in een goeie lunchpauze.
- Tasnem: Nou, inderdaad ja.
- Kelly: O, nou, ik vond het wel interessant. Maar even pauze kan ook geen kwaad.
- Tasnem: Haha, ja maar jij vindt altijd alles interessant, Kelly!
- Kelly: Wat zijn trouwens jullie plannen voor volgend jaar? Ik weet nog niet of ik een extra vak ga volgen, of dat ik stage ga lopen.
- Tasnem: Ik denk dat ik stage ga lopen. Ik zou heel graag werkervaring willen opdoen bij een internationaal bedrijf. En met een beetje geluk krijg ik er dan ook nog een stagevergoeding voor!
- Guus: Ja, dat vind ik eigenlijk het belangrijkste. Stage lopen is net als werken, vind ik. Als je daar tijd en moeite in stopt, dan moet je er ook geld voor terugkrijgen.
- Kelly: Echt? Het zou mooi zijn als je een stagevergoeding krijgt, maar ik denk niet dat je dat altijd kan verwachten. Mijn zus heeft in Spanje gestudeerd en daar is het heel anders. Een stagiair werkt daar alleen voor de ervaring.
- Tasnem: Klopt, mijn nicht in Iran verdiende ook helemaal niks tijdens haar stage. Daar is het dus net als bij Kelly's zus in Spanje.
- Guus: Nou, dan ben ik blij dat ik in Nederland studeer. Werkervaring opdoen als stagiair is leuk en aardig, maar ik wil er ook graag iets voor terug krijgen. Ik wil op z'n minst een stagevergoeding krijgen, maar liever een goed salaris natuurlijk.
- Kelly: Hahaha, ja Guus, natuúrlijk wil je dat!

track 49

Bericht 1

Beste reizigers, vanwege een object op het spoor is de trein in de richting van Apeldoorn, Deventer, Olst, Wijhe en Zwolle vertraagd. De vertraging bedraagt ongeveer 40 minuten. Onze excuses voor het ongemak. Herhaling: vanwege een object op het spoor is de trein in de richting van Apeldoorn, Deventer, Olst, Wijhe en Zwolle vertraagd. De vertraging bedraagt ongeveer 40 minuten. Onze excuses voor het ongemak.

Bericht 2

Beste reizigers, in verband met geplande werkzaamheden rijden er vanaf morgen tot en met zondag geen treinen tussen Enschede en Deventer en tussen Enschede en Zutphen. Er zullen vervangende bussen rijden. De extra reistijd bedraagt 30 tot 50 minuten. Herhaling: in verband met geplande werkzaamheden rijden er vanaf morgen tot en met zondag geen treinen tussen Enschede en Deventer en tussen Enschede en Zutphen. Er zullen vervangende bussen rijden. De extra reistijd bedraagt ongeveer 30 tot 50 minuten.

Bericht 3

Beste reizigers, op dit moment zijn er veel reizigers die hier in de kou moeten wachten op een vertraagde trein. Daarom wordt er op ieder perron gratis koffie en thee aangeboden bij de kiosk. Herhaling: op dit moment zijn er veel reizigers die hier in de kou moeten wachten op een vertraagde trein. Daarom wordt er op ieder perron gratis koffie en thee aangeboden bij de kiosk.

track 50

- Roy: Kunnen we vandaag langs het tankstation lopen? Ik wil een zak drop kopen. Daar heb ik al de hele dag zin in!
- Amber: Ja, goed hoor.
- Sven: Prima, als wij ook een dropje mogen!
- Roy: Haha, ja tuurlijk!
- Amber: Ga jij trouwens nog wat leuks doen dit weekend, Roy?
- Roy: Nou, we hebben morgen onze jaarlijkse familiedag. Dit jaar wilde mijn oude tante het heel graag in een theehuis doen, dus het is Huize Bloem in Lieren geworden.
- Amber: Oh wat leuk! Daar ben ik een paar jaar geleden met mijn moeder geweest. Prachtige plek!
- Roy: Hm, de hele dag thee drinken en gebakjes eten... Ik weet niet of ik dat nou zo leuk moet vinden.
- Sven: Ach, kom op, Roy. Zo erg zal het vast niet zijn. Dat is sowieso een beter weekend dan wat ik voor de boeg heb.
- Roy: Wat dan?
- Sven: Ik heb beloofd om mijn beste vriend Janis te helpen met verhuizen en hij verwacht dat we er twee hele dagen mee bezig zullen zijn. Hij heeft dan ook wel erg veel spullen.
- Amber: Poeh, dat klinkt pittig. Dat wordt hard werken dan!
- Sven: Klopt! Maar gelukkig zorgt de man van Janis voor hapjes en drankjes op beide dagen.
- Roy: O, wat fijn. Dan moet het wel goed komen. En Amber, wat ga jij dit weekend doen?
- Sven: Ga je weer lekker lang kletsen met je buurman? Ik ben benieuwd of er nieuwe roddels in jullie buurt zijn, haha!
- Amber: Nou, wie weet! Morgen wil ik in ieder geval mijn nieuwe boekenkast in elkaar zetten. Voor zondag heb ik nog geen plannen. Gewoon lekker relaxen, denk ik.
- Sven: Klinkt goed!
- Roy: Nou, inderdaad ja!